

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De **Postrijder** verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt n° 37-39, 'e Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT
Drie maal per week 45 franks per jaar.
Twee " " " 25 " " "
Een " " " 15 " " "
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, voornissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 21 JULI.

Provinciale raad van Limburg.

Zitting van 17 juli 1885.
Tegenwoordig: 56 leden en M. de Griffier.
In afwezigheid van M. Nagels, Voorzitter van de Raad, zit M. Slegers, onder-voorzitter, de vergadering voor.

Men vangt de dagorde aan:
1. Provinciaal reglement over de veldwachters.
— Opstelling der wijzingen en bepaaldelijke stemming.

De voorgestelde veranderingen worden opvolgend aangenomen en bij naamafroeping in hun geheel gestemd.

Anvraag der nationale maatschappij der buurtspoorwegen opdat de provincie, door het nemen van acties, tusschenkomst in het daarstellen van het noodige kapitaal voor het aanleggen der af te stane buurtspoorweginies.

De besluiten van het verslag stellen twee punten voor: 1° De bestendige deputatie te gelasten met de aanwijzing der eerst in te voeren linies en met de vaststelling van de tusschenkomst der provincie, onder aanbeveling eene billijke voldoening trachten te geven aan de belangen en wenschen der drie bestuurlijke arrondissementen en het maximum der tusschenkomst, noch het bedrag der door den Provincieraad gestemde annuïteiten niet te boven te gaan; 2° te beslissen dat de provincie in het aanleggen der buurtspoorwegen zal tusschenkomen met het nemen van acties der nationale maatschappij, en deze bij middel van annuïteiten af te betalen; dat de deputatie het bedrag dezer laatste zal vaststellen, doch zonder dat hierdoor eene uitgave van meer dan 50,000 fr. mag ontstaan en ander voorwaarde van voor iedere lijn niet boven het derde deel van het nominale kapitaal te gaan.

Niemand het woord vragende legt M. voorzitter ieder der twee punten afzonderlijk ter stemming, en deze worden eenpariglijk aangenomen.
3^e Provinciale begroting.

De besluiten van den verslaggever, M. Ridder de Menten, worden bij naamafroeping goedgekeurd.

Er wordt overgegaan tot de stemming per artikel. Men begint met de uitgaven. Aan eenige artikelen hebben wij zeer gezonde opmerkingen hooren maken en nuttige wijzingen zien aangebrengen. Onder andere: Aan art. 4 (Herstellingen en klein onderhoud der lokalen van het assisenhof en der rechtbanken van eerste aanleg.)

M. Jos. Groenenberghs doet den deerniswaardigen toestand kennen waarin zich de zaal van het assisenhof te Tongeren bevindt, door de slechte, bijna onbruikbare zitbanken — men zou schier moeten zeggen pijnbanken — die in dezelfde geplaatst zijn. Hij vraagt de tusschenkomst der deputatie.

M. Ridder de Menten antwoordt dat deze zaak den voorzitter raakt der rechtbank van Tongeren. De deputatie zal aan dezen magistraat het gebruik doen kennen dat van de onder art. 4 ingeschrevene som van 1000 fr. gemaakt wordt.

Aan art. 11 merkt M. de Menten op, dat eene som van 50,000 fr. zal gebrucht worden onder art. 11bis, voor de buurtspoorwegen.

Aan hoofdstuk V, (Openbaar onderwijs, kunst en wetenschappen), vraagt M. de Maret het woord.

In de Kamerzitting van 4 maart 1884, zegt de achtbare spreker, heft M. Neupjan, volksvertegenwoordiger van Luik mij willen afschrijven als een bloedzuiger, begerig het bloed niet te zuigen van eenigen armen onderwijzer, zoo onnoozel als een pas geboren kind, en ik, man zonder hart en zonder ziel, ik heb gebruik gemaakt van een gunstig oogenblik om hem zijn brood te ontnemen door hem van zijne bediening af te zetten, ten einde de katholieke school te begunstigen. Deze eerootheid is tot heden verspreid, zonder dat eene stem zich heeft laten hooren om de feiten in hun waarachtig daglicht te stellen. Met ongeduld verbeidde ik de vergadering van den provinciale Raad om aan M. Neupjan te antwoorden en te bewijzen dat zij, die hem deze inlichtingen gaven, hem eenvoudig voor den aap hielden met hem te gelasten de Kamer van volksvertegenwoordigers in dwaling te brengen.

Hier haalt M. de Maret volgens de *Annales parlementaires* aan, wat M. Neupjan zijn laste in de Kamerzitting van 4 maart 1884, uitkramde. Dan toont hij den duidelijksten en door bewijschriften, dat hem niets kan verwteten worden, dat de schooloverheid, de Bestendige Deputatie en zelfs M. Gouverneur zijne gedragslijn goedkeurden; dat de onderwijzer door zijn opstand tegen de gemeenteverheerlijking te Loxbergen onmogelijk was geworden, en hierdoor werd afgesteld. De redevoering van M. de Maret wordt met algemeene handclap begroet.

M. Slegers verzoekt den achtenswaardigen onderdomsdeken hem voor eenige oogenblikken in het voorzitterschap te willen vervangen.

M. Slegers vraagt het woord, en door zijne gekende en zijn scherpsinnige welsprekendheid doet hij aller aandachtigen in beweging komen.

M. de Maret, zegt de redenaar, behoelt geen verdediging tegen de aanvallen die hem van den buiten toekomen; hij is genoegzaam gewapend. Doch eenige slagen zijn door M. Neupjan gegeven met het doel om de bestendige Deputatie verra-

derlijk in den rug te treffen. Indien M. de Maret van den officieelen onderwijzer geeten heeft — betgeen hij ten andere ten sterkste betwist — dan werd zijn eelust van menschenster door de leden der bestendige Deputatie gedeeld. Haar appetijt is echter zoo vreed niet: zij heeft een fijneren smaak. Aan anderen laten zij over bij hun ontbijt in een kapelaantje te lappen en bij het middagmaal een jezuïet of een bisschop met huld en haar binnen te stekken.

Doch de Deputatie mag niet dulden dat de onderhoorigen tekort blijven aan den eerbied, dien zij verschuldigd zijn aan de hiërarchieke overheden. Zijn de principen van naastenliefe van de eene, en die van eerbied van de andere zijde te Loxbergen gevolgd geworden? — Hier schildert spreker de gedragslijn af van den onderwijzer en van den gemeenteraad. — De bestendige Deputatie heeft twee harer leden ter plaatse gezonden om de partijen te autoonoren. Deze heeren hebben den gemeenteraad de gematigdheid aangeraden, en den bechtelc zijne fouten onder 't oog gebracht. Hebben wij met hardheid gehandeld? Hoegenaamd niet. Wij hebben goeden raad gegeven. Den onderwijzer herinnerden wij de toekomst van zijn huisgezin: wij lieten hem tijd om eene andere plaats te zoeken; wij stelden ons, zelfs met M. Gouverneur, ter zijner beschikking en behielden meer nog, dat wij eene poging bij M. Minister zouden doen.

De onderwijzer vroeg mistand om zijne familie te raadplegen; dit werd hem toegestaan. Maar hij heeft zijne politieke vrienden geraadpleegd en deze hebben hem slechten raad gegeven om aan onzepolitieke tegenstanders stof tot een wetsgevend incident te verschaffen.

Altid zullen wij ons de verdorvenen toonen van onze bedienden, vooral van de onderwijzers, omdat wij een groot ongedwijn voor de jeugd verlangen, maar nooit moet de opvoeder onzer kinderen de lakkebijgder d' twee dringden worden in zijne gemeente. (Algemeene te juichingen.)

M. Vanhamont stelt voor de uitleggingen van M. de Maret aan den heer minister van binnenlandsche zaken en openbaar onderwijs te zenden, — Aangevraagd.

Na het stemmen der provinciale begroting is de zitting van den provincialen raad van Limburg gesloten geworden.

Zaterdag 25 juli, PLECHTIG LOF om 5 uren in de kapel der H. Anna in den omgang.

Zondag 26 juli, feestdag der H. Moeder Anna, VOLLE AFLAAT voor de ingeschrevenen in het broederschap mijs te biechten en te communiceren.

Maandag 27 juli, om 5 uren PLECHTIGE HOOGMIS in de zelfde kapel en 's avonds ten 5 uren PLECHTIG LOF.

Insgeelijks alle eerste dinsdagen van iedere maand vullen alhaat voor de ingeschrevene onder de gewone voorwaarden.

BINNENLAND.

Voorzichtig lezer, wanneer zij u de eksteroenen snijdt! Een heer van Tillen bij Luik, bracht zich Eij dergelijke operatie eene kleine woode toe, waarin het vuur kwam. Men moest hem een tren en daarna het geheel heen afzetten. Nu verleden maand is hij in groote pijn bezweken.

— Men schrijft uit Antwerpen:

Massala in de kerk. — Vrijdag namiddag, ten 2 ure, hebben Massala en zijne familie een bezoek in de hoofdkerk van Antwerpen afgelegd.

Zij waren, als naar gewoonte, vergezeld van kolonel Wauwermans en zijne dame, alsook van mevrouw Osterrieth.

Hij kunne intrade in de kerk werden zij verwelkomd door Mgr Saere, pastoor-deken, omringd van de erw. hh. Heisen, Aerts en andere geestelijken, verder M. en Mevr. Dhanis, Mevr. Van Stratum, eenige kerk- en kapelmeesters en andere voornaame dames en heeren der parochie.

Zij schenen zeer goed de uitleggingen welke Mevrouwen Osterrieth en Wauwermans hun gaven, over de schildertijden van Rubens, enz. te verstaan. Eene der vrouwen kreeg zelfs de Maria-Hemelvaart in den koopel in het oog en wees die aan hare gezellen aan. Toen een der priesters hun elk een koperen kruisbeeld gaf, verklaarde eene der dames hun de bedienings ervan.

Volgens kolonel Wauwermans is eene van hune bijzonderste hoedanigheden, dat zij zeer dankbaar zij. In dit geval van de beschaving van dit volk bij middel van den godsdienst niet moeijelijk zijn.

Toen zij in het midden der groote bank waren, begon eenklaps het groote orgel te spelen. Die zware tonen welke het hooge gewelf deden drinnen, troffen hen met bewondering, en een stille glimlach vertoonde zich op het wezen der vrouwen, toen deze toen eenklaps afgebroken en vervangen werden door het zachtste spel.

Bewonderend stonden zij stil voor de geschilderde ramen in de zijkapellen en een der negers laste in de St. Antoonskapel naar het doodshoofd dat een der heiligen, aan den bierhstoel van den erw. b. Houtman, in den arm draagt.

Dat gaf een der dames het gedacht om hun dit uit te leggen wat de groote zerken met witte

opschriften verbeelden, welke links en rechts in den vloer der kerk liggen.

Was 5 ure toen het gezelschap de kerk verliet.

Later in den namiddag heeft Massala het cigarenfabriek van M. Tinchant, Breydelstraat, bezocht.

Gezeenbaldeligheden. — Gister avond, om trent 9 ure, kwam een geestelijke, de erw. h. Raedis, pastoor van St-Erasmusgasthuis, te Bongerhout, door de Van Schoonhovenstraat, toen hij aangerand werd door drie gezen, die hem bijna overwierpen. Een voorbijganger greep een der aanranders vast en gaf hem eene duchtige doch wervelende kastijding, terwijl de twee andere hielden de vlucht namem. Het volk was verontwaardigd over het gedrag dier gezen en keurde toe ook de afstraffing god welke een der kerks toegeliefd werd. Deze zal in alle geval niet meer herbeginnen. Politie was er niet te zien.

— Men schrijft uit Mechelen:

Gisteren reed een landbouwer der wijk Pennepoel naar de stad. Onderweg kwam haar volgens dagelijkse gewoonte, een kind der familie, bijgemeed tegengehoopen, om van haar wat kersen, boeien, een wortel of iets van dien aard te bekomen. De landoukar reed ditmaal recht op het kind af, zonder dat de ongelukkige vrouw een kon gelukken hare handen te bewakken. Het kind werd omver gesmeten en de raders der kar reden over zijn hoofd. De hersens waren letterlijk gepletten en de dood was oogenblikkelijk. Het gerecht heeft een onderzoek geopend.

In de kazerne der buitenrij te Namen, is een smartelijk leit gebouwd. Een officiaan van 1882, Robert Vivrey, is door een zijner makkersgehoed die bezig was met het schoonmaken eener pistool. Niet wetende dat het wapen geladen was, legde hij op zijnen makker aan hadde den haan over en het schiettoef sortte doof meer. De biding was door de rechterzijde gedrongen en had de longen doorhoord.

— De woorden van GULLEGHEN EN LEDIGHEN.

De dagbladen spraken giste en en vergisteren over de vreeslijke moord, welke verleden zondag namiddag in de gemeente Ledighem, nabij Kortrijk gepleegd is, en verhaalden tevens dat de moordenaar, aangehouden zijnde, de schrikkelijke bekentenis deed, dat hij ook de dader was van de dubbele moord, op 22 september van verleden jaar, te Gulleghem, een nabijgelegen dorp, gepleegd.

Wij ontvingen thans een blad, de *Memooraar* dat over die beide misdaden de breedvoerigste bijzonderheden bevat, waaruit wij eenige nitreksels overnemen.

Het blad begint met te verhalen hoe de broeder van het slachtoffer mit de vespers komende, zijne zuster in haar bloed zwemmende vond liggen. Zij leide noch doch kon slechts onverstaanbare woorden nitbrengen. De moordenaar had haar, terwijl zij zat te rusten, drie slagen op het hoofd toegebracht.

Toen de dokter-burgemeester, vergezeld van dokter Lefevre, van Meenen, kwam toegesned, kon het slachtoffer geen woord meer uiten.

Ommedeljk werd de gendarmerie van Meenen verzigtigd, een onderzoek begon, en het gevolg hiervan was de aanhouding van zekeren Karel Berghman, mekankrien, 25 jaar oud.

Zijne woning staat tegenover die van Ramont. Hij wist dat de onderling eenig fortuin bezaten en hij kende de gewoonten van het huisgezin.

Wetende dat de broeder gewoonlijk des zondags namiddags naar de vespers ging, was hij op den heek van den steerweg, langs waar Jan Ramont op zijnen weg naar de kerk komen moest, in de herberg *St-Elou* een pint gaan drinken. Zoodra hij Jan met de meid had zien voorbij gaan, en wetende niemand te zullen aantreffen dan de oude vrouw, is hij in huis gegaan, heeft de deur langs binnen gegregheld, en de slapende vrouw drislagen op het hoofd toegebracht.

Verder in het huis, nevens de kamer van het slachtoffer, stond in eene kleinere kamer het geldkoffel, waarin, behalve eene som van 2000 fr. welke de moordenaar gestolen heeft, ook nog onder op den bodem eene andere som van 10,000 fr. verborgen lag.

De sleutl stak op het koffel. Het was dus niet moeijelijk den diefstal te plegen, doch in de groote haast heeft de moordenaar het koffel geopend en er enkel de kleinste sommitgenomen. Daarna heeft hij hetzelfde weer gesloten en is langs het venster der kenken het schrikkelijke moordtooneel ontvlucht.

Rond middernacht kwam de gendarmerie aan en na een onderzoek op de plaats der moord en in den outrek, bemerkte men voetsporen in den aardweg.

In die sporen ontdekte men dat de moordenaar hoefijzerken aan de helen zijner schoenen droeg en men wist dat er maar een persoon in den outrek van de regelijke schoenels gebruikt maakt.

Rond 5 ure kipte men bij den bewuston persoon, Berghman. Men deed hem zijne schoenen toonen, men zag er de bedoelde hoefijzerken aan alsook sporen van koedrek en zelfs bloed.

Berghman werd ommedeljk aangehouden. Daags midien heeft het parket, te samen met den moordenaar het huis bezocht. De schurk

toonde niet de minste ontroering, doch toen hij later voor de tweede maal ter plaatse gebracht werd, was hij neerslachtig en bleek.

Nog had hij geene volledige bekentennissen gedaan, toen zijne vrouw eene gewichtige inlichting gaf:

Toen de gendarmen namelijk 's nachts aan de deur klopten, had Berghman zijne vrouw 6 bankbrieffkens doen inzwelgen en de vrouw, welke zich in belangwekkenden toestand bevindt, was daardoor onpasselijk geworden.

De geeneveer werd geroepen en aan dezen verklaarde zij iets genomen te hebben dat gevaarlijk was en niet teren wilde...

Later, bij het ruimen van den gemakpt, heeft men inderdaad de nog geldige brieffkens gevonden.

Vrouw Berghman heeft aan het gerecht nog vele andere inlichtingen gegeven over verscheidene diefstallen.

In den nacht van woensdag op donderdag, andermaal ter plaatse geleid, heeft Berghman volledige bekentennissen gedaan. De moord is niet met eene bijl, maar met de koolschip gepleegd. Op zijne aanwijzing vond men in de haag langs de heek eene som van 800 fr. in goud en zilver verborgen.

In den loop van denzelfden nacht heeft Berghman bekend de dubbele moord op Holvoet en zijne vrouw, in de gemeente Gulleghem op 22 september 1884 gepleegd te hebben.

Ter plaatse van de misdadaggeleid, heeft hij met de grootste koelbloedigheid het akelige tooneel beschreven en verklaard dat hij deze dubbele moord met eene ijzren blaaspip gepleegd heeft.

En als al die misdadaggeleid niet genoeg waren, heeft hij nog verklaard de dader te zijn van eenen diefstal van 700 tot 800 fr., ten nadele van zekeren Robaeyns, te Ledighem gepleegd.

Men vroeg zich af of ook dit monster de dader niet kon zijn van den moord, den 7 december 1881 op den weg van Kortrijk naar Bisseghem op den geenevanden Desmet, en wiens lijn men geheel van kloeren beroofd, vond liggen.

Inderdaad heeft de veldwachter eene blauwe lipwaaivest ten huize van Berghman gevonden, welke men veronderstelt aan Desmet te hebben toebehoord.

Middel om vloegen buiten het huis te houden.

In Italië, waar de vlieggeplag groeter is dan hier, verhindert men ze en geopend venster linnen te dringen, met een net van wit garen voor de opening te spannen; de mazen van het net behoeven niet kleiner dan 6 vierkante centimeters te zijn. Eigennaren van herbergen, kollihuizen, stalhousen, hotels, enz. kunnen van dit eenvoudige middel gebruik maken, om die lastige dieren buiten te houden.

BUITENLAND

Frankryk.

GEHEIMZINNIGE ZAAK.

De parizer justitie werd door het parket van Blois gelast, het onderzoek voort te zetten over eene vergiffing, die nog met geheimzinnige omstandigheden geparaad gaat.

Overlastst stierven op korten tijd M. en Mevr. de M., die te Blois woonde.

De echtgenooten T. C... worden beschuldigd hen met rattenkruud vergiftigd te hebben.

De justitie moest gisteren verscheidene leden der familie van M. en Mevr. de M., onderhooren, doch zij ontving per telegram tijding dat de bechtelc zich te Saint-Nazaire hadden ingescheept.

Zij waren van de papieren van M. en Mevr. de M... voorzien en vertrokken naar New-York, om een deel van hune fortuin, welke in de bank-luizen der stad werd neergelegd, in te heuren. Die banken werden vergiftigd dat zij geene sommen voortkomende van geneeld fortuin, aan wie ook, mogen aflehen.

ONTPLOFFING TE LYON.

Maandag avond is te Lyon een ketel gesprongen van de mestpacht, in rue Jacquard.

De stoker Lacroix deed versche kolen in den oven, valde den ketel met water en vertrok daarna om te gaan eten.

Alvorens te vertrekken verwittigde hij wel den voorman Pansset, maar deze bleef op den bok zitten en viel weldra in slaap. Intusschen kookte het water in den ketel zonder dat eene enkele opening uitweg gaf aan den stoom.

Eenklaps volgde eene hevige ontploffing. Ketel en machien werden stuk geslagen en in alle richtingen weggevoerd, terwijl de ruten in al de naburige huizen kletterend neerstorten.

Er zijn negen slachtoffers, waaronder de voorman van den bok, werd geslagen en zware kneuzingen bekwaam. De overige gekwetsten zijn allen voorbijgangers. De stoellijke schade is buitengewoon groot.